VUOKRALAISET

EDUSKUNNAN YNPÄRISTÖVALIOKUNNALLE

Asia: U 61/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta ilmastotoimia koskevan sosiaalirahaston perustamisesta

Vuokralaiset VKL ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta U 61/202 Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta ilmastotoimia koskevan sosiaalirahaston perustamisesta.

Lausujasta:

Vuokralaiset ry on valtakunnallinen vuokralaisten edunvalvoja. Tarjoamme vuokra-asumiseen liittyvää asiantuntijapalvelua, neuvontaa ja koulutusta sekä jäsenillemme että muille vuokra-asumisesta kiinnostuneille.

Yleistä:

Ilmastoon liittyvät kysymykset ovat merkittäviä ja ajankohtaisia. Ilmastokysymyksiin liittyvät asiat heijastuvat kansalaisten arkeen monin tavoin erityisesti asumisen ja liikenteen osalta. Pohjoismaisena hyvinvointi valtiona meillä on pienituloisille ja haavoittuvassa asemassa oleville kotitalouksille rakennettuna sosiaaliturvaverkosto, joka avustaa heitä tarvittaessa.

Ilmastoon liittyvien kysymyksien osalta tarvitaan globaaleja toimenpiteitä. Päästökaupan kehittäminen vastaa asetettuihin ilmastotavoitteisiin. Emme kuitenkaan pidä tieliikenteen ja rakennusten uuteen päästökauppajärjestelmään kytkeytyvää komission ehdotusta ilmastotoimien sosiaalirahastosta tarkoituksenmukaisena.

Näkemyksemme mukaan tarvitaan lisää tietoa ja analyysejä päästövähennystavoitteiden mekanismeista huutokauppaan ja hintoihin. Vahvan tietopohjan perusteella voidaan tehdä luotettavia arvioita asian vaikutuksista kotitalouksien, autonkäyttäjien, autottomien ja joukkoliikenteen käyttäjien tilanteeseen. Jotta tieliikenteen päästökaupan aiheuttamia haitallisia vaikutuksia esim. pienituloisille voi kompensointimekanismin kautta korvata, on oltava parempi ymmärrys se haitallisista vaikutuksista.

Ilmastopolitiikasta johtuvien haittavaikutusten hyvittäminen on tehtävä kansallisen sosiaali-politiikan vaikutuspiirissä. Ilmastopolitiikan ja sosiaalipolitiikan rajapintaa on tarkkailtava pienituloisuuden näkökulmasta ja siihen on rakennettava pysyviä tarkkailumekanismeja.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

VUOKRALAISET

Kansallisella tasolla voi tilannetta pitää kohtuullisena. Asunto- ja rakennuskanta Suomessa on pääosin tervettä ja taloteknisesti turvallista. Valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2022 on merkittävä määrä energia avustuksia kotitalouksille lämmitysjärjestelmien muuttamiseen sekä sähköautojen latauspisteiden

Liikenteestä:

Liikenteen osalta toteamme Suomen olevan maantieteellisesti pitkien välimatkojen maa, jossa erityisesti kasvukeskusten ulkopuolella on oman auton käyttö usein välttämätön ratkaisu arkisten asioiden ja palveluiden saavuttamiseksi. Autoilulla on merkitystä ilmaston muutokseen. Suomessa autokanta uusiutuu hitaasti ja valtaosassa autoja käytettään vielä fossiilisia polttoaineita. Sähköautojen yleistyminen ja käytettyjen sähköautojen kauppa nopeuttanee autokannan uudistusta tulevaisuudessa.

Mahdollisen uuden päästökauppajärjestelmän tulee ohjata päästöjenn vähentämiseen. Samalla tulee huolehtia siitä, että se ei saa aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia pienituloisille ja yrityksille tai heikentää joukkoliikenteen asemaa. Ilmastopolitiikan vaikutukset kohdistuvat monille osa-alueille. Yksittäisen kansalaisen asumisen ja liikkumisen lisäksi vihreän siirtymän hyödyt ja haitat vaikuttavat mm. elinkeinoihin, työllisyyteen ja turvallisuuteen.

Mikäli tieliikenteen päästökauppa laajenee, tarkoittaa se myös tuottojen kasvua. Näkemyksemme mukaan mahdolliset tuotot on kohdennettava siihen jäsenmaahan, josta ne kerätään. Samalla tulee ohjata niiden käyttöä liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Asumisesta ja energiaköyhyydestä:

Asumiseen liittyvä energiaköyhyys on Suomessa tunnistettu ilmiö. Tilastokeskuksen mukaan arvioilta 3000 omakotitalossa asuva kotitaloutta on saanut toimeentulotuen lisäksi erillistä tukea lämmitykseen. Suomen sosiaaliturvajärjestelmä on mahdollistanut kohdennetun tuen antamisen jo kansallisessa talousarviossa.

Esitykseen sisältyy mahdollisuus, jossa EU talousarviosta maksettaisiin suoria tulotukia kotitalouksille ongelmallinen. Valtionneuvoston kannan mukaisesti olemme erittäin kriittisiä kotitalouksille maksettaviin suoriin tulotukiin EU:n talousarviosta.

Lämmityksen päästökaupan osalta pidämme tärkeänä, että siitä saatava tuotot kohdennetaan siihen maahan, josta ne on kerätty. Samalla tulee ohjata tuottoja käyttöä lämmityksestä aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen yksityisiä kotitalouksia unohtamatta.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

VUOKRALAISET

Kirjelmästä:

Valtioneuvosto on ansiokkaasti nostanut esiin Suomen kannalta merkittävät näkökohdat arvioiden nykyistä lähtötilannetta laajasti ja analyyttisesti. Yhdymme lausunnossamme valtioneuvoston kantaan, jossa komission ehdottamia varojenjakokriteerejä ja niiden keskinäisiä painotuksia on pidettävä Suomen kannalta epäedullisina ja osin epätarkoituksenmukaisina suhteessa rahaston tavoitteisiin.

Kunnioittavasti

Anne Viita
toiminnanjohtaja
Vuokralaiset ry
anne.viita@vuokralaiset.fi
+358 505883483

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi